

den Ulykke for vort Samfund, som vi anse det for at være, med et Spring at gaa saa langt, som de Herrer ville gaa. Jeg gentager, at jeg fortænkter ikke Socialdemokraterne i, at de se ilde til den Standsning, her er kommen, for det er klart, at det, de vente sig af den lige og almindelige Valgret, ville de naa, saa snart den bliver gennemført. Jeg kan erindre, at jeg for nogle Aar siden i deres Blad, vistnok 1903, da et Forslag om samme Emne var vedtaget her, læste, at den almindelige Valgret er en Station paa Vejen: Giv os blot den, saa skulle vi nok sørge for Resten. Det er meget rigtigt, det kunne de Herrer Socialdemokrater meget vel sige. Giv vi dem den lige almindelige Valgret fuldt ud i alle dens Konsekvenser i Byraad, Sogneraad, Amsraad, Rigsdag, som det ærede Medlem nys sagde, godt, saa ere de saa langt, og saa skulle de nok sørge for Resten, kender jeg dem ret. (*Borgbjerg*: Det bliver et lykkeligt Samfund!) Ja, det bliver et andet Spørgsmaal. Det er mærkeligt, hvor det, der skal til for at gøre et Samfund lykkeligt, bliver forskelligt efter de Øjne, der se paa det.

For Flertallet i denne Sal — jeg er ikke sikker paa, at det ogsaa er Flertallet i Befolkningen — er lige og almindelig Valgret det eneste saliggørende paa dette Omraade, i alt Fald en saa væsentlig Betingelse, at uden den duer alt det andet ikke. Men se vi blot til vore Naboer paa den anden Side Øresund, et Folk, der i mangt og meget er beslægtet med os, finde vi der helt andre Anskuelser. De have den Dag i Dag den Ordning af Valgretten til alle deres kommunale Raad, at Valgretten staar i umiddelbart Forhold til Skatteydelsen. De have nemlig haft og have, tror jeg, den Dag i Dag, i Landkommunerne den Ordning, at 10 Øres Skat giver 1 Stemme, 20 Øres Skat 2 Stemmer, 30 Øres Skat 3 Stemmer og saa fremdeles, kun med den Begrænsning, at ingen enkelt Skatteyder kan have mere end $\frac{1}{50}$ af samtlige Stemmer i Kommunen. Nu foreligger der netop i denne Tid Forslag fra den svenske Regering om en Reform af den kommunale Valgret, og saa maatte man jo tro, at nu, da Kravet om den lige og almindelige Valgret, Valgret for Mænd og Kvinder, gaar som en Løbeild gennem alle Europas civiliserede Stater, maatte vel vore Naboer ogsaa være saa langt fremme. Nej, det ere de ikke, de nøjes med at foreslaa, at for Fremtiden skal en skattepligtig Indtægt af 100 Kr. give 1 Stemme,

200 Kr. skattepligtig Indtægt 2 Stemmer og saa fremdeles, op til 1,000 Kr., som giver 10 Stemmer. Derefter gives der 1 Stemme mere for hver 500 Kr. skattepligtig Indtægt, indtil 40 Stemmer, saa standses der. Det vil altsaa sige, at hvis dette Lovforslag bliver vedtaget, bliver den kommunale Valgret i Sverige for alle, der have en skattepligtig Indtægt af ikke over 1,000 Kr., ordnet nøjagtigt i Forhold til den Skat, de betale, og saaledes, at Stemmeantallet for en Mand paa Landet med 16,000 Kr.s Indtægt kan naa op til Maksimum: 40 Stemmer, medens en Mand i Byen kan naa det samme med 12,000 Kr. Der skal med andre Ord 40 af hans Medborgere til for at veje hans Stemmer op. Det gør man i det Herrens Aar 1907 i vort nærmeste Naboland, i en Befolkning, som er meget beslægtet med vor, medens vi ville kaste alt over Bord, rive alle Grænser ned og ikke være tilfredse med andet end den lige og almindelige Valgret, gennemført i alle dens Konsekvenser.

Jeg siger, mine Herrer, mange ville inden ret lang Tid komme til at fortryde det, naar det er gjort. Jeg tror endnu at turde sige: Lad os tage lidt Reb i Sejlene, lad os se Tiden lidt an, lad os foretage lidt Begrænsning. Vi kunne altid komme til at rive Hegn ned, men naar de først ere revne ned, kan man ikke bygge dem op igen. Jeg er derfor ingenlunde utilfreds — uagtet der er spildt megen Tid — med, at Samlingen slutter, uden at denne Sag er gennemført.

Jeg er de Herrer af Flertallet forbunden for den lille Imødekommen, der er vist. Det varede ganske vist noget længe, inden de lode høre fra sig, det varede noget længe, inden de fik Øje for, at de i nogen Grad maatte efterkomme den almindelige Betragtning, den ærede Ordfører i Dag begyndte med at fremsætte, at den ene Part ikke kan gøre alle Indrømmelser, og at den anden Part ikke kan nøjes med alene at modtage Indrømmelser. De vare noget længe om at finde det meget fornuftige Standpunkt, men de fandt det dog. De viste det ved at gaa ind paa den Indrømmelse, som vi have forlangt, og som jeg har nævnt under Nr. 1, nemlig at for at faa Valgret kræves der 1 Aars Ophold og 1 Aars betalt Skat forud for det Aar, hvori Valget finder Sted. Det gik de Herrer ind paa. De gik ind paa det saakaldte Referendum, som jeg, ærlig talt, ikke giver ret meget for. (*Berntsen*: Det er Deres Fejl!). Nej, det tror